

Zienswijzenverslag Gemeente Sliedrecht

Behoort bij beschikking d.d. 22 mei 2018 met zaaknummer 1624241

Procedure omgevingsvergunning

Betreft aanvraag revisievergunning d.d. 25 januari 2017 voor IHC Merwede B.V., Molendijk 94 te Sliedrecht

Inleiding

Op 25 januari 2017 is een aanvraag om een omgevingsvergunning ontvangen van Peutz B.V. namens IHC Merwede B.V. (verder IHC) voor de gehele inrichting in verband met het veranderen en wijzigen van de inrichting. De verandering betreft een proefhei-installatie ten behoeve van het testen van hydraulische heihammers. De aanvraag gaat over Molendijk 94 te Sliedrecht.

Zienswijzen

De ontwerpbeschikking met bijbehorende documenten heeft met ingang van 14 juni 2017 gedurende 6 weken ter inzage gelegen. Gedurende die periode konden IHC en andere belanghebbenden zienswijzen indienen tegen de ontwerpbeschikking. Door of namens omwonenden zijn in totaal 18 zienswijzen ingediend.

De zienswijzen zijn binnen de geldende termijn door de gemeente ontvangen en voldoen ook verder aan de daaraan gestelde eisen. De zienswijzen zijn daarmee ontvankelijk.

Hieronder volgt een samenvatting van de ingediende zienswijzen met daarop onze reactie. De cijfers achter de samengevatte zienswijzen verwijzen naar degenen die de betreffende zienswijzen hebben ingebracht. Tevens wordt aangegeven of naar aanleiding van een zienswijze de beschikking is aangepast ten opzichte van de ontwerpbeschikking.

Indieners zienswijzen

1. Fam. Bot en fam. v.d. Linden
2. M. Boers
3. F. Wagenmakers
4. A.M. van de Wetering
5. A.G. Baas
6. A. Honkoop
7. W.D. van Houwelingen
8. Vereniging van bewoners/eigenaren
B. Hofman
W. van Houwelingen
9. VVE Havenzicht
10. M. Klein
11. Mr. J. de Vet, namens M. Baan Hofman
12. A. Kok
13. J. Faro
14. A.C.M. Landa
15. C.V. Wijngaarden
16. G. Aalders
17. J. Mosterdijk
18. Bewoners Baanhoek

1. Algemeen

1.1

Het informeren aan bewoners is in een laat stadium gebeurd (het lijkt er op dat alles al gebouwd is, investeringen gedaan, testen uitgevoerd). Gehoopt wordt dat de vragen en zorgen serieus zullen worden opgepakt. (1)

Reactie op de zienswijze:

Naar aanleiding van de ingediende aanvraag is de beschikking voorbereid volgens de uitgebreide procedure, met de hierbij geldende inspraak- en beroepsmogelijkheden. Daarnaast is na de bekendmaking van de ontwerpbeschikking een informatiebijeenkomst georganiseerd. Een dergelijke bijeenkomst zal ook na de bekendmaking van de beschikking plaatsvinden. Het doel van deze bijeenkomsten is juist om belanghebbenden goed te informeren en zorgen serieus te nemen.

1.2

Er wordt vanuit gegaan dat de gemeente gezien het verleden begrip heeft dat men zeer sceptisch is tegen het verlenen van vergunningen. Er is in het verleden en nog steeds veel mis gegaan, Derde Merwedehaven, Bioderij, Chemours /DuPont, Stort van Troost. Vaak door gebrek aan voldoende kennis door de verlenende/controlerende instantie, gaat men te vaak uit van de gegevens die door de industrie worden aangeleverd. Het is taak van de gemeente om burgers zo goed mogelijk te beschermen. (10)

Reactie op de zienswijze:

Aan de hand van de ingediende aanvraag, aanvullende rapportages en specialistische adviezen is door ons een zo goed mogelijke belangenafweging gedaan van zowel de milieutechnische als juridische aspecten.

1.3

Naast het evenredigheidsprincipe geldt ook het voorzorgsprincipe, dat maakt dat waar er twijfel is het licht niet op groen zou mogen worden gezet voor deze ontwikkeling. Immers, bij twijfel geldt dat de belangen van een goed woon- en leefklimaat horen te prevaleren. (11)

Reactie op de zienswijze: PROCEDUREEL

Door het stellen van voorschriften kan in voldoende mate tegemoet worden gekomen aan de ingebrachte zienswijzen. De vergunning kan daarom niet worden geweigerd. Bij de belangenafweging is nadrukkelijk tekening gehouden met de belangen van de omwonenden.

1.4

Gezien de onduidelijkheden, vragen, mogelijke schade aan gebouwen en opstallen en de geestelijke schade voor bewoners dient er geen vergunning te worden verleend. (13)

Reactie op de zienswijze:

Deze zienswijze wordt behandeld onder 4. Schade als gevolg van trillingen. Door het stellen van voorschriften kan in voldoende mate tegemoet worden gekomen aan deze zienswijze. De vergunning kan daarom niet worden geweigerd.

1.5

Op het industrieterrein bij Dieseko worden ook heimachines getest. Kan IHC gebruik maken van deze locatie? Waarom wordt geen gebruik gemaakt van de huidige locatie in Kinderdijk? (17)

Reactie op de zienswijze:

Dat is irrelevant. IHC heeft de vergunning aangevraagd voor deze locatie. Beoordeeld dient derhalve te worden of de vergunning voor deze locatie kan worden verleend.

1.6

Er is niet exact bekend waar de proefopstelling komt. (18)

Reactie op de zienswijze:

De locatie van de proefpaal is op diverse figuren in het rapport FAC 17692-6-RA-002 d.d. 13 april 2017 "Aanvraag voor een revisievergunning (Wabo) voor de deelaspecten "milieu" (artikel 2.6) en "bouwen" (artikel 2.1, lid 1) weergegeven, onder andere in figuur 3.2 op pagina 9. Dit rapport heeft ter inzage gelegen en is digitaal gepubliceerd op de website van de gemeente.

2. Geluid

2.1

Er zijn geluidsmetingen verricht waarvan bewoners niet op de hoogte zijn gesteld, waardoor zij geen oordeel hebben kunnen geven over eventuele overlast. Verzocht wordt om een aangekondigde test uit te voeren zodat bewoners een gedegen en objectief oordeel kunnen geven. (1)

Reactie op de zienswijze:

Uit de zienswijze blijkt niet expliciet voor welke bron of bronnen een test zou moeten worden uitgevoerd, maar wij nemen aan dat de indiener doelt op het gebruik van de testinstallatie voor heiblokken.

De indiener is van mening dat door middel van een test door bewoners objectief een oordeel kan worden gegeven of sprake is van overlast. Het ervaren van geluidsoverlast is echter iets wat van persoon tot persoon verschilt en daarmee een zekere mate van subjectiviteit kent. Wel blijkt uit diverse onderzoeken dat het percentage geluidgehinderden toeneemt naarmate het geluidsniveau toeneemt. Om geluidhinder te kunnen objectiveren en handvatten te bieden om te bepalen welke geluidsniveaus in Nederland acceptabel geacht kunnen worden, heeft de wetgever verschillende richt- en grenswaarden beschreven in de Handreiking industrielawaai en vergunningverlening.

De geluidsniveaus ten gevolge van de aangevraagde activiteiten zijn getoetst aan de relevante wet- en regelgeving en toelaatbaar geacht. Op basis van het uitgevoerde akoestisch onderzoek is het aannemelijk dat grenswaarden niet zullen worden overschreden. Mocht er onverhoopt toch meer geluidemissie optreden dan is voorzien en is toegestaan, dan kan daar op grond van de vergunning handhavend tegen worden opgetreden.

2.2

Indiener verzoekt te bevestigen dat door de vergunningverlening het toegestane geluidsniveau per woning, zoals door het college is vastgesteld, niet wordt overschreden. (2)

Reactie op de zienswijze:

Zoals in de considerans van de vergunning is aangegeven, zijn bij de aanvraag twee akoestische onderzoeksrapporten gevoegd. Deze rapportages zijn beoordeeld en in orde bevonden. Tevens is getoetst of de aanvraag voldoet aan de geluidemissie en -immissie zoals opgenomen in het bestemmingsplan en is getoetst of de grenswaarden uit de Wet geluidhinder worden gerespecteerd. Hierbij wordt ook het geluidsniveau ter plaatse van woningen getoetst. Geconcludeerd is dat deze waarden worden gerespecteerd en er daarmee geen sprake is van een overschrijding van de op basis van de Wet geluidhinder vastgestelde waarden.

Voor zover de indiener doelt op de geluidsniveaus die specifiek door IHC worden veroorzaakt, merken wij het volgende op. In de vergunning zijn geluidgrenswaarden opgenomen, die gebaseerd zijn op de aangevraagde bedrijfssituatie en het uitgevoerde akoestisch onderzoek. Daarnaast zijn enkele aanvullende meetverplichtingen opgenomen. Het is dan ook aannemelijk dat grenswaarden niet zullen worden overschreden. Mocht er onverhoopt toch meer geluidemissie optreden dan is vergund, is dat niet toegestaan en kan daar handhavend tegen worden opgetreden.

2.3.

In het geluidsrapport op bladzijde 30 is duidelijk dat IHC geen investering wil doen van 1,5 tot 2 miljoen euro voor een omkasting van de grote Hydrohammers. Hoewel dit niet als kosteneffectief wordt beschouwd, is deze investering van 2 miljoen op een omzet van 1151 miljoen euro (jaarcijfer 2015), maar een investering van 0,17%. De investering zou haalbaar moeten zijn voor IHC.

Is het mogelijk om in de vergunning alsnog voor deze grote Hydrohammers een omkasting op te nemen? Het is niet meer dan normaal dat er tegemoet gekomen moet worden aan deze eis c.q. vraag en dat een dergelijke omkasting geplaatst moet worden. Het kan niet zo zijn dat dit een ver van mijn bed show wordt voor het management van IHC. Dus geen gehele zonder omkasting. (3, 4, 6, 7, 8)

Reactie op de zienswijze:

Uit de definitie van het begrip "Beste Beschikbare Technieken (BBT)" zoals in artikel 1.1 van de Wabo is opgenomen volgt dat niet alleen het economische aspect maar ook de technische haalbaarheid in aanmerking moet worden genomen en dat daarbij de kosten en baten moeten worden afgewogen.

Zoals in het akoestisch onderzoek is aangegeven zou een bouwwerk noodzakelijk zijn van circa 10 x 10 x 35 a 40 meter. Dit bouwwerk zal op rails geplaatst moeten worden om over de heihammers te kunnen worden gereden. Het is onwaarschijnlijk dat een dergelijke voorziening technisch uitvoerbaar is. Bovendien zou uitgaande van de aanvraag deze extra grote en circa 40 meter hoge omkasting maximaal 18 uur per jaar nodig zijn.

Wij zijn dan ook van mening dat een dergelijke voorziening niet als BBT kan worden aangemerkt en op dit moment niet kan worden vereist.

2.4

Het "heien met een grote heihamer buiten de omkasting" valt onder de representatieve bedrijfssituatie (RBS). Het uitvoeren van heiproeven is een vaak voorkomende activiteit. Het heien dient binnen de criteria voor het RBS te vallen. Er wordt verwezen naar de uitspraken van de Raad van State (200400465/1, 200508174/1 en 200509908/1). (2)

Reactie op de zienswijze:

Het heien met heihamers waarbij de omkasting gesloten is, is aangevraagd als representatief (RBS). Een beperkt aantal keren per jaar kan de omkasting niet worden gesloten, omdat de heihamers te groot zijn voor de omkasting. Deze werkzaamheden zijn aangevraagd, voor maximaal 12 dagen per jaar, als niet representatief. Volgens de Handreiking industrielawaai en vergunningverlening kunnen activiteiten die minder dan 13 keer per jaar voorkomen worden behandeld als incidentele bedrijfsvoering (IBS). In dit geval is geen sprake van een hoofdactiviteit of een opeenstapeling van incidentele activiteiten. Het aantal dagen per jaar waarbij tijdens het testen van heihamers de kast wel kan worden gesloten is immers vele malen groter en er zijn geen andere activiteiten aangevraagd als incidenteel voorkomend.

2.5

In de vergunning (geluid rapport) wordt gesproken over incidentele bedrijfssituaties. Er worden dan Hydrohammers getest buiten de omkasting. Dit zorgt vanzelfsprekend voor meer geluid. Volgens de rekenresultaten kan dit bijvoorbeeld bij de "Kroonstraat 34-40 VP 06_A" leiden tot een geluidsterkte van 60dB. En "extra positie Baanhoek 2 (VP+02)" kan dit zelfs leiden tot maximale geluidsterkte van 77dB. In het laatste geval zou dat voor bewoners daar tot allerminst storend kunnen worden ervaren.

- Waarom worden deze incidentele bedrijfssituaties van twaalf teruggebracht tot vijf mogelijkheden en niet tot nul?
- Waarom is vijf aanvaardbaar en niet twee of nul? (3, 4, 6, 7, 8)

Reactie op de zienswijze

In deze zienswijze is het woord "allerminst" gebruikt, terwijl waarschijnlijk bedoeld wordt dat er wel hinder zal worden ervaren.

In de considerans van de beschikking is hiervoor een nieuwe motivering opgenomen, waaruit blijkt waarom wij deze activiteit als incidentele bedrijfssituatie voor maximaal 5 dagen per jaar toestaan.

2.6

Voor de incidentele bedrijfssituatie wordt zonder een geldige motivatie voorbijgegaan aan de aanbevolen grenswaarden in de "Handreiking industrielawaai en vergunningverlening", waarin een grenswaarde wordt geadviseerd van maximaal 70 dB. De waarde die in de ontwerpbeschikking is opgenomen is onaanvaardbaar hoog. De overheid adviseert gehoorbescherming vanaf 80 dB. (2)

Reactie op de zienswijze:

De genoemde 80 dB(A) betreft de "dagelijkse blootstelling aan lawaai". Dit betreft het gemiddelde geluidniveau over een werkdag van 8 uur. Van overschrijding van deze waarde ten gevolge van de activiteiten van IHC is geen sprake.

In de representatieve bedrijfssituatie wordt voldaan aan de in de Handreiking genoemde waarde van 70 dB(A) voor het maximale geluidniveau. Alleen tijdens de incidentele bedrijfssituatie kunnen niveaus van meer dan 70 dB(A) optreden. Slechts voor de incidentele situatie is afgeweken van de genoemde waarde van 70 dB(A). De nadere motivering waarom de hogere geluidbelasting toelaatbaar worden geacht zal worden toegevoegd in de considerans.

Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar de beantwoording van zienswijze 2.5.

2.7

Ter monitoring van de geluidbelasting op het industriegebied Het Plaatje dient er een aantal vaste meetpunten te komen. Dit om inhoud te geven aan de toezichthoudende rol van de overheid, ter bescherming van de gezondheid van de bewoners van Sliedrecht en het aantonen van de integriteit van bedrijven die zich aan de regels houden. (2)

Reactie op de zienswijze:

Geluidniveaus van bedrijven worden doorgaans niet permanent gemeten. Beoordeling van de geluidniveau veroorzaakt door bedrijven gebeurt in de praktijk meestal door een combinatie van steekproefmetingen in combinatie met aanvullende computermodel berekeningen. Deze manier van meten en berekenen is

voorgescreven in de Handleiding meten en rekenen industrielawaai. Met vaste meetpunten kan bovendien niet worden vastgesteld van welke bron een bepaalde geluidemissie afkomstig is.

2.8

De Gezondheidsraad heeft erkend dat blootstelling aan lawaai een zeer belangrijke invloed heeft op onze gezondheid. Geluid kan leiden tot lichamelijke klachten, verschijnselen die met stress te maken hebben, zoals aandoeningen aan hart en bloedvaten, verhoogde bloeddruk, psychische ziektebeelden, effecten op (leer) prestaties en sociale effecten. Ook het soort geluid is van zeer grote invloed op ons welzijn, nog meer dan de geluidsterkte, wel ligt dit bij ieder mens anders, de een is er veel gevoeliger voor als de ander. (10)

- Gevreesd wordt dat er bij de plaats waar de proefpaal komt te staan te weinig rekening wordt gehouden dat deze aan open water staat. Over het water klinkt geluid veel harder en draagt het geluid ook vele malen verder, bovendien weerkaatst de loods van de IHC het geluid nog eens extra sterk (afhankelijk van het weer). (10)

Reactie op de zienswijze:

Het is bekend dat niet omgevingseigen geluiden invloed hebben op de beleving en soms ook op de gezondheid van bewoners. Bij de vergunningaanvraag is een akoestisch onderzoek gevoegd waarin de proefpaal is opgenomen. Bij het berekenen van de geluidemissies is rekening gehouden met reflecties en bodemhardheid, o.a. in relatie tot de plaats waarde activiteit plaatsvindt en het effect van het water. Beoordeeld is dat het akoestisch onderzoek voldoet aan de Handleiding meten en rekenen industrielawaai (HMRI). De genoemde vrees wordt hiermee op een objectieve manier ondervangen.

2.9

De achteruitrijd piepjes van toen de Derde Merwedehaven nog in gebruik was, waren soms tot op 2,5 kilometer te horen! De stichting Werkgroep Derde Merwedehaven is hiervoor nog naar de rechter geweest. Ook zijn de achteruitrijd piepjes meegenomen in de planschade die de gemeente Dordrecht heeft uitgekeerd. Er wordt verwacht dat er ook bewoners zijn, die buiten de geluidszone van industriegebied het Plaatje wonen, die hinder gaan ondervinden. (10)

Reactie op de zienswijze:

Uit het bij de aanvraag gevoegde akoestische onderzoek blijkt welke geluidniveaus in de omgeving kunnen optreden. De geluidniveaus in de representatieve bedrijfssituatie voldoen aan de wettelijke grenswaarden en de waarden die worden geadviseerd in de Handleiding industrielawaai en vergunningverlening. Bedoelde waarden zijn vergunbaar. Vergunbaar wil niet zeggen dat de geluiden niet hoorbaar zijn en mogen zijn. De berekende geluidniveaus in het akoestisch onderzoek zijn niet zo hoog dat zij buiten de geluidzone en bij de omliggende woningen als hinderlijk zullen worden ervaren.

2.10

De gemeente Sliedrecht heeft bezwaar tegen horeca en evenementen op de Merwedehaven, dit om de inwoners van Sliedrecht te beschermen tegen geluidsoverlast. De gemeente moet een afweging maken tegen het economische belang en het belang van haar burgers. Het kan natuurlijk niet zo zijn dat als er bij de buurgemeente enkele keren per jaar geluidsoverlast is de gemeente hier bezwaar tegen maakt, maar als de gemeente er zelf economische belang bij heeft er mogelijk 5 dagen per week geluidsoverlast is en de gemeente hier vergunning voor verleent. (10)

Reactie op de zienswijze:

De gemeente Sliedrecht heeft (zelf) geen economisch belang bij het vergunnen van de activiteiten van IHC. Wel heeft een afweging plaats gevonden tussen de belangen van IHC en de omgeving waarbij is getoetst aan de richtwaarden welke zijn opgenomen in de Handleiding industrielawaai en vergunningverlening. Tevens zijn de wettelijke geluidgrenswaarden die gelden in verband met het gezonde industrieterrein mee genomen in de beoordeling van de aanvraag. Tijdens de representatieve bedrijfssituatie zal er dan ook doorgaans geen sprake zijn van geluidsoverlast.

2.11

Ter voorkoming van geluidsoverlast wordt verzocht om de nu aanwezige bomen en struiken aan de dijkzijde niet te verwijderen, maar zelfs nog wat aan te planten. (18)

Reactie op de zienswijze:

Volgens de Handleiding meten en rekenen industrielawaai (HMRI) kunnen aaneengesloten beplantingsstroken de geluidsoverdracht iets beperken. Op basis van deze rekenregels wordt echter ingeschat dat het effect van de genoemde bomen en struiken verwaarloosbaar is. Er zijn dan ook geen akoestische argumenten om IHC te adviseren een dergelijke maatregel uit te voeren of deze maatregel in de vergunning voor te schrijven.

3. Trillingen

3.1

Meldingsplicht voorafgaand aan een heiproef (voorschrift 8.1.12, 8.2.1).

Het is wenselijk wanneer IHC in alle gevallen voorafgaand aan de heiproef bijvoorbeeld via sociale media een melding doet. Hierdoor hebben bewoners van Sliedrecht de mogelijkheid om hierop te anticiperen, hetgeen welbevinden en gezondheid ten goede komt. (2)

Reactie op de zienswijze:

Uit het bij de aanvraag gevoegde onderzoek blijkt dat de omwonenden en ook de omliggende bedrijven van de meeste proeven met de heihammers normaliter niets zullen merken. Alleen in de situatie dat er een test gedaan wordt met een grotere slagkracht dan voorheen is het mogelijk dat de prognoses te kort schieten. Bij het testen met een slagkracht van meer dan 90 kNm dient IHC dit aan het bevoegde gezag te melden. Tevens is de verplichting opgenomen in de vergunning om trillingsniveaus te meten tijdens het testen van heihammers ongeacht de slagkracht. Indien op basis van deze metingen voortschrijdend inzicht ontstaat over de hinderlijkheid of schadelijkheid van de trillingen dan zal worden beoordeeld of er aanleiding is om de vergunning aan te passen c.q. aan te scherpen. Met betrekking tot het informeren van omwonenden merken wij op dat het aan IHC is om bedrijven en/of omwonenden te betrekken bij de monitoring van trillingsniveaus dan wel het informeren over de beproevingen.

3.2

Ten aanzien van artikel 8.2.4 wordt er op prijs gesteld één van de representatieve meetpunten te positioneren op het dijkvak Baanhoek. (2)

Reactie op de zienswijze:

Naar aanleiding van de zienswijzen is advies ingewonnen bij Deltaris, een deskundige partij op het gebied van trillingen. Op basis van het advies van Deltaris is de verplichting opgenomen om de trillingen tijdens het gebruik van de hei-installatie te meten. Omdat op dit moment – mede op basis van de aanvullende onderzoeken - de verwachting is dat er in de woonomgeving geen trillingen zijn waar te nemen, zijn geen extra meetpunten voorgeschreven. De vier reeds in het ontwerp genoemde meetpunten worden voldoende geacht. Op basis van het advies van Deltaris en de ingediende zienswijzen heeft de gemeente echter wel besloten gedurende minimaal 1 jaar trillingsniveaus te (laten) meten in en bij het Baggermuseum. Met deze extra controle wordt ten dele tegemoetgekomen aan de zienswijze. De adviezen van Deltaris worden in de beschikking genoemd en zijn ter beschikking.

3.3

Zijn vaste, permanente meetpunten niet wenselijk en zijn 4 meetpunten wel voldoende, zoals gemeld in de ontwerpbeschikking, pagina 19 item 8.2.4? (3, 6, 8, 14, 17)

Reactie op de zienswijze:

Zie reactie bij 3.2

3.4

Zijn de 4 genoemde “representatieve” meetpunten al vastgesteld? En zo ja. Waar bevinden deze zich? (3, 6, 8)

Reactie op de zienswijze:

In de vergunning is de verplichting opgenomen om vooraf een meetplan op te stellen. In dit meetplan wordt vastgelegd waar gemeten zal worden. Dit meetplan moet door het bevoegd gezag zijn goedgekeurd voordat met de heiwerkzaamheden en het testen mag worden aangevangen. Extra is dat ook de gemeente gedurende minimaal één jaar de trillingsniveaus zal (laten) monitoren in en bij het Baggermuseum. Daarnaast heeft de Omgevingsdienst (vanuit de aan haar opgedragen controlerende en handhavende rol) de mogelijkheid om bij klachten of vragen over trillingen één of meerdere meetpunten langdurig of tijdelijk toe te voegen. Voor aanvang van de werkzaamheden zijn de vier meetpunten bekend.

3.5

Waarom wordt een test met verhoging van de slagkracht wel vooraf gemeld bij de OZHZ (binnen 4 weken nadat de resultaten bekend zijn) en niet bij de bewoners? Zodoende blijven bewoners op de hoogte wat betreft de slagkracht en weten zij dat de te verwachten bovengrens van 330kNm niet wordt overschreden. (3, 6, 8)

Reactie op de zienswijze:

In de beschikking is de voorwaarde opgenomen dat IHC testen met een slagkracht van meer dan 90 kNm dient te melden. Tevens dient IHC testen met heiblokken die een slagkracht van meer dan 90 kNm kunnen produceren, te rapporteren zodat de overheid de mogelijkheid heeft de verplichte meetrappage te beoordelen en te vergelijken met controle metingen. Zowel de gemeente, de OZHZ of IHC kunnen besluiten de omwonenden te informeren of zelfs te betrekken bij de uitkomsten van de onderzoeken.

3.6

Er wordt verwezen naar een krantenartikel uit het Kompas d.d. 22 juni 2017 (zie bijlage bij de zienswijze van W.D. van Houwelingen). De opmerking van de wethouder "een fabriek als deze hoort niet in een dichtbevolkt gebied thuis", die betrekking heeft op Chemours, is volgens de indiener van de zienswijze vergelijkbaar met de situatie voor de proefpaal/testlocatie van hydrohammers bij IHC. Het betreft immers een "prototype" installatie voor wat betreft trillings- en geluidbeperkende voorzieningen. Verplaats deze installatie in zijn geheel naar bijvoorbeeld de Maasvlakte. (7)

Reactie op de zienswijze:

De vergunning is aangevraagd voor de locatie in Sliedrecht. Derhalve moet worden beoordeeld of de activiteit op deze locatie als te vergunnen beschouwd moet worden. Bij die beoordeling en het besluit naar aanleiding van die beoordeling kan niet worden betrokken of de activiteit beter op een andere locatie kan plaatsvinden.

4. Schade als gevolg van trillingen

Algemene Reactie

Naar aanleiding van diverse zienswijzen over schade aan gebouwen is aanvullend advies ingewonnen. Kennisinstituut Deltares heeft in opdracht van de gemeente Sliedrecht de aanvraag en de in opdracht van IHC uitgevoerde onderzoeken beoordeeld. Deltares schat de kans op schade laag in. Wel adviseert zij vooraf nulmetingen te doen en extra trillingsmetingen te doen tijdens het slaan van de proefpaal en het testen van de heiblokken. Hierbij is puur gekeken naar de technische aspecten en is bijvoorbeeld geen rekening gehouden met de juridische kaders van de omgevingsvergunning.

De Stichting Bouwresearch (SBR) heeft richtlijnen opgesteld voor het beoordelen van trillingshinder en voor het voorkomen van schade als gevolg van trillingen. Het gaat om:

- Meet- en beoordelingsrichtlijnen, Hinder voor personen in gebouwen Deel B, Richtlijn van de Stichting Bouwresearch. Dit deel van meet- en beoordelingsrichtlijnen gaat over hinder voor personen ten gevolge van bouwtrillingen. In dit deel van de richtlijn wordt onderscheid gemaakt ten aanzien van de functie van het gebouw, het tijdstip van de dag en het karakter van de trillingen. Tevens onderscheidt de richtlijn bestaande, gewijzigde en nieuwe situaties.
- De Trillingsrichtlijn A "Schade aan bouwwerken: 2017" is opgesteld door SBRCURnet te Delft in november 2017. Deze richtlijn geeft een procedure voor het meten van trillingen, het verwerken van de meetresultaten en een procedure voor de beoordeling van de invloed van trillingen met het oog op mogelijke schade aan bouwwerken of aan onderdelen daarvan.

In eerste instantie was alleen richtlijn-B aan de vergunning verbonden. Naar aanleiding van diverse zienswijzen over schade aan gebouwen en de adviezen van Deltares hebben wij besloten om naast de richtlijn-B de richtlijn-A toe te passen. In deze richtlijnen zijn diverse veiligheidsmarges opgenomen. Ten opzichte van de ontwerpbeschikking is aan de beschikking toegevoegd dat ook trillingsmetingen moeten worden gedaan conform de schade-richtlijn (SBR-A). De in deze richtlijn opgenomen grenswaarden dienen met een factor 0,9 te worden vermenigvuldigd. De motivering voor deze strengere beoordeling is toegevoegd aan de considerans van de beschikking. Met dit extra voorschriften wordt tegemoetgekomen aan diverse zienswijzen en wordt de kans op schade extra beperkt.

Om het risico op schade nog verder te beperken heeft Deltares ook een monitoringsadvies opgesteld waarin geadviseerd wordt vooraf nulmetingen te doen en extra trillingmetingen uit te voeren tijdens het slaan van de proefpaal en het testen van de heiblokken. IHC heeft eveneens extra onderzoeken gedaan en blijft op basis van die extra onderzoeken van mening dat het gebruik van de heiblokttestinstallatie geen voelbare trillingen in de omgeving (bij woningen en omliggende bedrijven) zullen veroorzaken. De kans op schade is daarmee in de optiek van IHC uitgesloten.

Zoals in de overwegingen onder de paragraaf Trillingen is omschreven valt het onderwerp schade voor een groot deel niet binnen de kaders van deze vergunning. Om die reden kan de aanbeveling voor een nulmeting dan ook niet als een verplichting in de vergunning worden opgenomen.

Als aanvulling op de in de vergunning opgenomen meet- en rapportageverplichtingen voor IHC zal de gemeente Sliedrecht gedurende minimaal één jaar bij en in het Baggermuseum trillingsmetingen (laten) doen. Dit meetpunt zal als referentiepunt worden gebruikt bij de beoordeling van de verplichte rapportages.

Tevens zal door de uitbreiding van het aantal meetpunten nog beter beoordeeld kunnen worden of zowel voor hinder als schade wordt voldaan aan de voorgeschreven trillingsnormen.

Met de extra voorwaarden en metingen wordt zowel binnen de technische als de juridische mogelijkheden maximaal tegemoetgekomen aan de zienswijzen.

Alle genoemde onderzoeken en adviezen zijn met naam en datum opgenomen in de beschikking.

4.1

Om een zinnige uitspraak te kunnen doen over (onvoorziene) schade aan woningen, moet de huidige status van het huis worden bepaald. Om op lange termijn deze (eventuele kans op) schade te kunnen vastleggen of in beeld te brengen moet er een referentiepunt zijn. Een nulmeting (bij bijvoorbeeld Perfectkeur BV te Hendrik Ido Ambacht) kost 529 euro.

- Waarom is er geen nulmeting door een onafhankelijk vakbureau opgenomen in de vergunning om de onzekere factor voor bewoners af te vangen (bekostigd door de gemeente Sliedrecht en/of IHC IQIP)? Dit eveneens vanwege onzekerheden voortvloeiend uit het trillingsrapport behorende bij de vergunningaanvraag. (3, 4, 6, 7, 8, 12, 13)

Reactie op de zienswijze:

Zie algemene toelichting bij 4.

4.2

Om een nulmeting meer waarde te geven, is het belangrijk dat er na enige tijd wordt gerefereerd aan de nulmeting (dit is ook gebeurd voorafgaande en gedurende de dijkverzekering van een aantal jaar geleden). Is een jaarlijkse controle door metingen aan huizen als terugkoppeling mogelijk? Ook omdat er wordt gesproken over het proefondervindelijk opvoeren van de slagkracht van de te testen hydrohammers op de proefpaal (blz. 17 en 18 trillingsrapport). Tevens betreft het een installatie met trillingsbeperkende voorzieningen die enig in zijn soort zijn; er zijn dus nog geen ervaringen mee. (3, 4, 6, 7, 8)

Reactie op de zienswijze:

Zie toelichting bij 4.

4.3

Deze nulmeting is het meest betrouwbaar als er geen andere invloeden zijn die trillingen kunnen veroorzaken. Dus tijdelijk het (vracht)verkeer stilleggen tijdens de nulmeting geeft een zuivere waarde. Elke keer als IHC IQIP met een hogere slagkracht wil gaan heien, dan telkens opnieuw een zuivere meting verrichten. Zo is zuiver te controleren dat het trillingsniveau wel of niet binnen de norm blijft. Hierdoor kan er nooit discussie ontstaan of de trillingen, veroorzaakt door IHC IQIP, wel of niet schuldig zijn aan eventuele toekomstige schade. Oftewel, IHC IQIP kan zich dan nooit gaan verschuilen achter het feit dat er ook vrachtverkeer door het gebied rijdt en dat die de schade veroorzaakt.

- Kan deze terugkerende zuivere nulmeting in de vergunning worden opgenomen? (3, 4, 6, 7, 8)

Reactie op de zienswijze:

Een "nulmeting" bestaat uit het inventariseren van de huidige staat van de panden in de omgeving van IHC waarbij vooral kritische en monumentale panden moeten worden onderzocht. Voor een dergelijke inventarisatie is het niet nodig vrachtverkeer stil te leggen.

IHC heeft de verplichting om de trillingsniveaus tijdens het slaan van de proefpaal en het testen van de heiblokken te meten. De metingen die IHC moet doen hebben een correlatie met trillingsniveaus die optreden bij de omliggende woningen en bedrijfspanden. Omdat de trillingen die een hei-installatie kan veroorzaken qua duur en regelmaat afwijken van trillingen veroorzaakt door vrachtverkeer is de verwachting dat achteraf een zuivere analyse van de meetwaarden mogelijk is. Het slaan van de proefpaal en het testen van heiblokken is alleen toegestaan als er ook conform de voorschriften wordt gemeten. Naast de verplichting om de meetresultaten te rapporteren dient IHC ook de meetdata te bewaren en beschikbaar te stellen.

Met deze extra voorschriften wordt tegemoetgekomen aan de zienswijze.

4.4

De gedane trilling testen vallen ruim binnen de normen maar er zijn geen uitslagen/testen bekend wat de mogelijke gevolgen kunnen zijn op de lange termijn.

- In de vergunningaanvraag dient te worden opgenomen dat eventuele geleden schade verhaald kan worden op IHC en/of gemeente Sliedrecht. De huidige staat van woningen dient in beeld te worden gebracht zodat e.e.a. juridisch bepaald kan worden. (1, 12)

Reactie op de zienswijze:

Doordat IHC de verplichting heeft om ook op de lange termijn trillingsmetingen te doen wordt voorkomen dat later trillingsniveaus toenemen en daardoor kritisch zouden kunnen worden. Door de trillingsniveaus te bewaken wordt ook op de lange termijn de kans op schade tot een minimum beperkt.

4.5

Alle huizen in de L. van der Wielstraat, Kroonstraat en Molendijk zijn gebouwd in de jaren 30 of soms zelfs nog vele jaren eerder (1922) en zijn niet onderheid. Dit maakt ze kwetsbaar voor trillingen en andere niet te constateren omgevingsinvloeden. De woning aan de L. van der Wielstraat 53 is zeer recent ingrijpend verbouwd.

Wanneer er boringen plaatsvinden op zandgrond ontstaat er grondwater vermengd met zand en heeft als gevolg "drijfzand". Daar de huizen niet onderheid zijn, is men bang dat er scheuren in funderingen ontstaan. Ook voor dit onderwerp dient meer informatie bekend te worden gemaakt en wat de mogelijke gevolgen kunnen zijn voor de lange termijn. (1, 3, 4, 5, 7, 8)

Reactie op de zienswijze:

In de richtlijn-A zijn correctiefactoren opgenomen voor kwetsbare panden. Deze richtlijn is toegepast en daarmee wordt de kans op schade tot een minimum beperkt. De omstandigheden waarbij drijfzand wordt gevormd zijn niet te vergelijken met de condities waaronder geheid wordt.

4.6

In de ontwerpbesluiting is het onderwerp "trillingen" (punt 8 "geluid en trillingen", vanaf pagina 15) gebaseerd op een meetrapport m.b.t. trillingsoverdracht (Peutz, rapportnummer FAC 17692-10-RA-001 d.d. 20 januari 2017) van een enkele proefmeting, gehouden op 14 juni 2016. Daarnaast worden de resultaten er geëxtrapoleerd met de kennis van Kinderdijk (bladzijde 13). Extrapoleren is op basis van aannames. Een hypothese is niet onderbouwd, zodoende vaag en ruim van begrip (pagina 11, punt 6). Op pagina 14 wordt er zelfs voorspeld, op basis van deze hypothese, wat de te verwachten maximale slagenergie kan gaan worden.

De grondstructuur is in een dijk en in Sliedrecht divers en anders dan in Kinderdijk. De onzekere factoren zijn aanzienlijk. In het trilling rapport (blz. 19 - Figuur 1) zijn alleen meetpunten op eigen terrein opgenomen.

- Waarom wordt er geen meetpunt geplaatst in de Kroonstraat en L. van der Wielstraat en Molendijk om de trillingen te meten en monitoren omdat dit leefgebieden zijn? Door op deze plekken metingen te verrichten, hoeft er niet meer op basis van voorspellingen een trillingsniveau bepaald te worden. Meten is weten! (3, 4, 5, 6, 7, 8, 14)
- In het verleden zou de Ruiters Staalkabel een pers willen neerzetten van 60 ton, wat niet kon van de gemeente Sliedrecht. Kunnen de resultaten van het monitoren van de trillingen ook openbaar inzichtelijk worden gemaakt voor de bewoners? (8)
- Er is een proef gedaan met een slagkracht van 90 kNm. Dit zegt niets over de uiteindelijke waarden. Waarom is niet direct gemeten met de uiteindelijke slagkracht? (13)
- Bij het testen van hydraulische hamers is er sprake van frequenties, die meer schade veroorzaken dan de veroorzaakte trillingen. (13)
- Vanuit IHC is een vergelijking gemaakt met de trillingen van vrachtverkeer. Vrachtverkeer veroorzaakt een golvende beweging en hydraulische hamers een slagbeweging. Wat is het effect van een korte slagbeweging op de huizen waarvan een groot deel niet onderheid is? (13, 14, 16)
- Juist op grotere afstand ontstaan grotere trillingen. (15)

Reactie op de zienswijze:

Zie algemene toelichting bij 4

4.7

In het trillingsrapport is geen terugkoppeling gemaakt met de bewoners in de omgeving over de werkzaamheden van IHC. Het is niet meer dan logisch dat omwonenden betrokken dienen te worden bij toenemende overlast gevende activiteiten van IHC. Hoewel de vergunning binnen de kaders van de wettelijke normen blijven, kan er hinder ontstaan. Volgens de experts van IHC en de Omgevingsdienst treedt er eerst hinder op en daarna pas schade. In Groningen zijn tijdens de gaswinning ook wettelijke normen gehanteerd, maar leidde het op lange termijn toch tot (onvoorziene) schade. De onzekere factoren leiden niet tot het uitsluiten van schade.

- Wie is er aansprakelijk voor eventuele schade op lange termijn? (3, 4, 5, 6, 8, 12, 14, 16, 17)
- Heeft de gemeente nagedacht over de gevolgen door trillingen als blijkt dat er schade bijvoorbeeld scheuren ontstaan, wat niet denkbeeldig is. (9, 11)
- Treden er in de loop van de tijd zettingen op door deformatie en verdichting van de grond door de continue trillingen tijdens het heien? Hier moet onderzoek naar worden gedaan. (12)

Reactie op de zienswijze:

IHC en de gemeente gaan er op basis van de thans beschikbare gegevens en het advies van Deltares vanuit dat er geen schade zal ontstaan aan de panden in de omgeving van IHC. Bij de vergunningaanvraag is er van uitgegaan dat er geen trillingshinder mag ontstaan. Voor de motivering wordt verwezen naar de algemene toelichting bij 4 en de toevoeging bij 4.5.

4.8

Men is voornemens een bouwexploit in te dienen bij zowel de gemeente Sliedrecht als bij IHC IQIP, in een later stadium van dit vergunningstraject. Dit op advies van Vereniging Eigen Huis. Ten eerste om in de toekomst niet voor onvoorziene kosten op te hoeven draaien, welke ontstaan zijn door schade door toedoen van activiteiten van IHC IQIP.

Ten tweede om onverklaarbare waardedaling van betreffende woningen t.o.v. WOZ te kunnen claimen bij zowel de gemeente als bij IHC IQIP. (3, 5, 6, 8)

Reactie op de zienswijze:

Zie reactie bij 4.7

4.9

Opnieuw gevoegde gevels in 2011 zijn weer mooi strak gevoegd en scheurvrij. Ondanks dat er met enige regelmaat vrachtverkeer langs rijdt, zien de gevels er nog steeds mooi strak en schadevrij uit. Oftewel ruim 6 jaar zonder problemen. De vraag is dus nu wat de trillingen, veroorzaakt tijdens heiproeven door IHC IQIP, voor invloed gaan hebben op de gevels. IHC is de veranderende factor in de omgeving en zal dus verantwoordelijk zijn voor mogelijke schade in de toekomst! (6)

Reactie op de zienswijze:

Zie reactie bij 4.7

4.10

De proefpaal gaat waarschijnlijk 100 à 120 meter de grond in. Deze proefpaal zal trillingen naar de omgeving genereren. Langs de Baanhoek ligt een dijk achter de huizen, op ca. 300 meter van de proefpaal zit door een constructiefout een verzakking in de betonnen muur achter de dijk, ondanks dat deze is onderheid.

- Wat zijn de gevolgen van de trillingen op deze dijk en de achtergelegen huizen?
- Kan de veiligheid van de dijk en de achterliggende woningen worden gegarandeerd?
- Is hier overleg geweest met het Waterschap Rivierenland? (10)

Reactie op de zienswijze:

Zoals al bij de reactie bij 4.7 is aangegeven is de verwachting dat er in de woonomgeving geen trillingen zullen ontstaan die schade kunnen veroorzaken. Er is dan ook geen overleg geweest met het Waterschap.

5. Klachten

5.1

Tijdens de inloopavond bleek dat er drie partijen (gemeente, OZHZ en IHC) naar elkaar verwezen op het moment dat er gevraagd werd waar men toekomstige klachten kwijt kan. Verzocht wordt om een duidelijk meld- en hulp punt voor de bewoners en dat er adequaat gereageerd wordt op de klachten die binnenkomen. (3, 5, 6, 8, 14)

Reactie op de zienswijze:

De OZHZ is 24/7 bereikbaar voor de registratie van milieuklachten. Bij hinder van geluid kan door de wachtdienst adequaat worden gereageerd. Bij hinder van trillingen zal er binnen de OZHZ een specialist worden ingeschakeld die de klacht kan onderzoeken en beoordelen. Er is dan ook één meldpunt. Het is natuurlijk ook toegestaan klachten eerst te bespreken met IHC en of de gemeente.

5.2

Er worden zeer zware hamers gebruikt die zeker trillingen in de bodem en geluidoverlast voor bewoners tot gevolg zullen hebben. De mate waarin is niet goed te overzien maar als IHC een vergunning ontvangen heeft, is geen terugweg meer mogelijk en zijn bewoners de dupe van een vergunning die alleen op theoretische grondslagen is genomen.

- Wat doet de gemeente Sliedrecht als blijkt dat in de praktijk de overlast toch meer blijkt te zijn dan de berekeningen aangeven? (9)

Reactie op de zienswijze:

Aan de vergunning zijn voorschriften verbonden waarmee trillingsoverlast wordt voorkomen. Mocht blijken dat IHC tijdens bedrijfsmatige activiteiten niet aan de vereiste trillingsniveaus voldoet dan kan hiertegen handhavend worden opgetreden. Zijn technische maatregelen niet mogelijk dan zijn de activiteiten waarbij de normen worden overschreden niet meer toegestaan. Hiermee wordt aan de zienswijze tegemoetgekomen.

5.3

Indien u als Gemeente besluit akkoord te gaan met de aanvraag van de vergunning, verzoek ik u nogmaals naar de mogelijkheid te kijken om permanente opstellingen te plaatsen voor het registreren van geluid en trillingen. Als er dan klachten komen kunt u als Gemeente en de Omgevingsdienst direct zien of de klachten gegrond of ongegrond zijn. (10)

Reactie op de zienswijze:

De gemeente heeft aan de beschikking diverse extra voorschriften toegevoegd. De verplichting om trillingsmetingen te doen tijdens het slaan van de proefpaal en het testen van heiblokken in combinatie met een meetpunt bij en in het Baggermuseum zorgt voor een optimale bewaking. Mochten er onverhoopt toch nog klachten komen vanuit een gebouw waar nog geen trillingen worden gemeten dan kan de OZHZ - na overleg met de gemeente - ook trillingsmeetapparatuur plaatsen op een daarvoor geschikte beoordelingspositie. Indien daar een aanleiding voor is kan deze apparatuur daar langdurig (1 tot 4 weken) of zelfs permanent (meerdere maanden tot meerdere jaren) worden geïnstalleerd.

Bij geluidhinder kan de wachtdienst van de OZHZ op afroep controle metingen doen en de geluidniveaus beoordelen.

Hiermee wordt gedeeltelijk aan de zienswijze tegemoetgekomen.

5.4

Zonder een permanente opstelling moet na een klacht eerst de Omgevingsdienst langskomen om metingen te verrichten. Vaak is het zo dat als de Omgevingsdienst is gearriveerd en de apparatuur is opgesteld, de overlast is gestopt. De Omgevingsdienst moet dan de eerst volgende keer onder gelijke omstandigheden weer terugkomen, wat behoorlijk omslachtig is. Bovendien zijn er veel mensen die onderling veel klagen maar dit naar een officiële instantie niet doen of niet durven. (10)

Reactie op de zienswijze:

Zoals bij 5.3 is aangegeven zullen er gedurende minimaal één jaar trillingsmetingen worden gedaan bij en in het Baggermuseum.

Hiermee wordt gedeeltelijk aan de zienswijze tegemoetgekomen.